

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/30/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122203371
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5122203371.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej, JUDr. Jána Burika, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX E. A. C., zastúpené v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto, deti rodičov: matky – F. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom D. XXXX/XX, XXX XX E. A. C., zastúpená právnu zástupkyňou JUDr. Gabrielou Kľačanovou, advokátkou, so sídlom G. E. XXXXX/XX, XXX XX C. a otca – H. C. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom I. XXXX, XXX XX E. A. C., zastúpeného právnu zástupkyňou JUDr. Lenkou Špiriakovou, PhD., advokátkou, so sídlom I. C. XX, XXX XX J., v konaní o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, za účasti v odvolacom konaní Krajskej prokuratúry Žilina, so sídlom Moyzesova 20, 011 04 Žilina 1, o odvolaní otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 21P/66/2022-727 zo dňa 20. októbra 2023 vo výrokoch I., II., III.

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 21P/66/2022-727 zo dňa 20. októbra 2023 v napadnutých výrokoch I., II., III. o výživovej povinnosti otca na maloleté deti, nedoplatku na výživnom v spojení so závislými výrokmi VIII. o zmene rozsudku č.k. 21P/35/2020-75 z 10.08.2021 v časti úpravy výživného a IX. o trovách prvoinštančného konania **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok okresného súdu vo výrokoch IV., V., VI., VII. a VIII., ktorým sa mení rozsudok č.k. 21P/35/2020-75 z 10.08.2021 v časti styku k maloletým deťom odvolaním nenapadnutých **z o s t á v a n e d o t k n u t ý .**

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom okresného súdu bolo výrokom I. rozhodnuté, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. vo výške 230,- Eur a na výživu maloletého C. vo výške 180,- Eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí s účinnosťou od 13.03.2023.

Výrokom II. nedoplatok na výživnom za obdobie od 13.03.2023 do 31.10.2023 na maloletú A. vo výške 380,64 Eur je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 50,- Eur po právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa výroku III. nedoplatok na výživnom na maloletého C. za obdobie od 13.03.2023 do 31.10.2023 vo výške 152,25 Eur je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 50,- Eur po právoplatnosti rozhodnutia.

Výrokmi IV., V., VI., VII. bol upravený styk otca s maloletými deťmi aj počas sviatkov a prázdnin, miesto prevzatia maloletých detí.

Podľa výroku VIII. sa napadnutým rozsudkom okresného súdu zmenil rozsudok č.k. 21P/35/2020-75 z 10.08.2021 v časti úpravy výživného a styku k maloletým deťom.

Podľa výroku IX. o trovách prvoinštančného konania bolo rozhodnuté tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odseku 1. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na návrh otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom s poukazom na rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 21P/35/2020-75 zo dňa 10.08.2021 a v odseku 2. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na návrh matky, ktorým sa domáhala zvýšenia výživného s poukazom na rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 21P/35/2020-75 zo dňa 10.08.2021, právoplatný a vykonateľný dňa 17.08.2021, ktorým bola schválená rodičovská dohoda o úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva tak, že maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky s oprávnením obidvoch rodičov maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej A. sumou vo výške 180,- Eur mesačne a na maloletého C. sumou vo výške 160,- Eur mesačne do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí.

3. Okresný súd poukázal na to, že do konania vstúpila Okresná prokuratúra Žilina, ako aj že uznesením č.k. 21P/66/2022-616 zo dňa 05.10.2023 bolo zrušené neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Žilina č.k. 21P/66/2022-169 zo dňa 24.05.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 6CoP/19/2022-265 zo dňa 09.09.2022.

4. Okresný súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, kolízneho opatrovníka, listinnými dôkazmi, ktoré tvoria súdny spis a zistil nasledovné:

5. Rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 21P/35/2020-75 zo dňa 10.08.2021 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, schválená rodičovská dohoda o úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode tak, že maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky s oprávnením obidvoch rodičov maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok a určená vyživovacia povinnosť na maloletú A. sumou 180,- Eur mesačne a na maloletého C. sumou vo výške 160,- Eur mesačne zo strany otca maloletých detí, upravený styk s maloletými deťmi, ako aj miesto prevzatia maloletých detí na realizáciu styku.

6. Okresný súd v odsekoch 9. až 13. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na mesačný príjem matky, otca, Správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto z 02.11.2022, podľa ktorej otec maloletých detí je vedený v Evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.08.2022 a podľa Rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca zo dňa 14.09.2022 mu bol od 01.08.2022 priznaný nárok na dávku v nezamestnanosti vo výške 50 % denného vymeriavacieho základu 56,88 Eur na obdobie 6 mesiacov. Podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto matka poberá rodičovský príspevok na dieťa K. C., nar. XX.XX.XXXX od 03/2023 vo výške 412,50 Eur, od 01.08.2023 v sume 473,30 Eur. Nárok na príspevok jej trvá do 08/2025. Zároveň je poberateľkou prídavkov na tri maloleté deti spolu vo výške 180,- Eur.

7. Okresný súd v odseku 14. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na ust. § 36 ods. 1, § 24 ods. 3, 4, § 25 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine v spojení s § 52 CMP a v odseku 15. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že predmetom konania bola zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, a to na základe návrhu otca. Otec v časti zmeny zverenia a s tým spojených súvisiacich otázok vyživovacej povinnosti matky a úpravy styku matky s maloletými deťmi svoj návrh zobral späť, s ktorým späťvzatím matka, kolízny opatrovník, zástupca Okresnej prokuratúry Žilina súhlasil a v tejto časti okresný súd konanie zastavil. Pri rozhodovaní o úprave styku okresný súd v odseku 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že akceptoval súhlasné vyjadrenia matky a otca k vymieneným dňom a hodinám pri úprave styku počas bežného roka, ako aj pri jednotlivých prázdninách.

8. Okresný súd v odseku 17. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že predmetom konania tak zostal návrh matky na zvýšenie výživného, z ktorého dôvodu za aplikácie § 157 CMP zisťoval a následne vyhodnocoval zmenu pomerov, ktorá od predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom musí byť podstatná.

9. V odsekoch 18. až 24. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd porovnal okolnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami v čase svojho rozhodnutia a zistil, že maloletá

A. v čase posledného rozhodnutia navštevovala ôsmy ročník základnej školy a maloletý C. tretí ročník základnej školy, matka s maloletými deťmi žila v byte v E. A. C., ktorý bol v BSM manželov, pracovala ako učiteľka v materskej škole na L. M. F. C. M. N. J. O. XX s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 650,- až 680,- Eur. Otec pracoval v spoločnosti PHA Slovakia, jeho priemerný mesačný príjem bol 1.160,- Eur, žil v spoločnej domácnosti s partnerkou v podnájme v 1-izbovom byte. Inú vyživovaciu povinnosť otec a ani matka nemali.

10. K zmene pomerov u matky okresný súd poukázal na prehľad dosahovaného príjmu v porovnaní s obdobím, kedy rozhodoval o výživnom naposledy a zistil, že príjem matky od 03/2023 sa znížil a predstavuje ho len štátna sociálna dávka – rodičovský príspevok, ktorý začala poberať a v súčasnosti aj poberá v súvislosti so zabezpečením osobnej starostlivosti o maloleté dieťa – K. C., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je vo výške 412,50 Eur a od 01.08.2023 v sume 473,30 Eur. Matka zároveň poberá rodinné prídavky, aktuálne vo výške 60,- Eur mesačne na každé z troch detí. Žije v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi v štvorizbovom byte v E. A. C., ktorý naďalej je v BSM. Partner matky a otec maloletej K. pracuje v zahraničí, jeho príjem matke nie je známy. Okresný súd poukázal na náklady matky na bývanie: bytové družstvo 224,90 Eur, elektrina 36,- Eur, úver 56,58 Eur, poistenie domácnosti 3,25 Eur, odpad 7,55 Eur, daň z nehnuteľnosti 1,4 Eur, internet, telefón 44,- Eur. Matka ako osobné výdavky uviedla: strava 210,- Eur, hygiena 9,- Eur, cestovné 40,- Eur, služby ako napr. advokát 52,- Eur, zdravotná starostlivosť 16,- Eur, sporenie pre deti 30,- Eur, nedoplatok bytovému družstvu 42,- Eur. Partner finančne na potreby maloletej K. neprispieva, hradí náklady bývania v P. a pokiaľ sa matka s deťmi zdržiava v P., prestravuje ich, maloletej K. zakupuje plienky. Finančne matke pomáha jej matka, od ktorej má požičané peniaze a tieto má požičané aj od svojho partnera. Uvedené matka nepreukázala. Okresný súd však bol názoru, že vzhľadom na príjmy matky aktuálne v jej možnostiach ani nie je splácanie pôžičky. Matka zabezpečuje maloletým deťom bývanie a iné potreby, aj osobnú starostlivosť, čo je forma vyživovacej povinnosti.

11. Okresný súd poukázal na zmenu pomerov otca. Podľa pracovnej zmluvy zo dňa 20.06.2023 od 01.08.2023 pracuje v DONGHEE Slovakia, s.r.o. s dohodnutou základnou mzdou 1.182,- Eur mesačne brutto. Podľa predložených výplatných pások v 08/2023 bol jeho čistý príjem 1.070,75 Eur a v 09/2023 1.006,89 Eur. Otec žije v spoločnej domácnosti s partnerkou, v podnájme v 1-izbovom byte, podieľa sa na spoločných nákladoch – nájom, TV, internet vo výške 260,- Eur. Otec uviedol výdavky, výživné na maloletú A. 180,- Eur, na maloletého C. 160,- Eur, spoločný úver s matkou maloletých detí vo výške 50,- Eur, úver, ktorý si bral na zabezpečenie predchádzajúceho bývania a ktorý hradí 145,- Eur mesačne, cestovné 82,- Eur, mobil 16,- Eur, výdavky na deti, pokiaľ sú u neho – strava 50,- Eur, drogéria 24,- Eur, vo voľnom čase sa venujú aktivitám 25,- Eur na jedno dieťa. Nepravidelné výdavky na maloleté deti sú okolo 40,- Eur na mesiac a na dieťa. Okresný súd pri posudzovaní príjmov a výdavkov na strane otca nepovažoval za odôvodnený výdavok splátky úveru vo výške 145,- Eur mesačne. Podľa vyjadrenia otca ide o splátku finančných prostriedkov, ktoré si z banky zapožičal na splácanie nájmu bytu, ktorý zabezpečil v čase, kedy sa uchádzal svojím návrhom o zmenu zverenia detí do jeho starostlivosti. V súčasnosti však predmetný byt neužíva, býva s partnerkou v inom prenajatom byte, kde sa na spoločných nákladoch podieľa. Podľa okresného súdu je na otcovi, aby svoje finančné záväzky optimalizoval a finančné prostriedky vynakladal na také výdavky, ktoré sú potrebné a nevyhnutné a ktoré mu nebudú brániť plniť si vyživovaciu povinnosť, ktorá má prednosť pred ostatnými výdavkami na strane otca.

12. Okresný súd konštatoval zmenu pomerov aj u maloletých detí. Maloletá A. od 09/2022 navštevuje Strednú zdravotnú školu, B. D. XX N. J., aktuálne je v 1. ročníku. Maloletý C. od 09/2022 nastúpil na druhý stupeň základnej školy. Oprávnené potreby maloletých detí a s tým súvisiace výdavky od poslednej úpravy výživného narástli v dôsledku vývoja životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine) – nárast cien vecí bežnej potreby, zvýšené ceny energií, inflácia, a to vzhľadom na čas, ktorý uplynul od poslednej úpravy výživného. Zvýšené výdavky súvisia jednoznačne aj s fyzickým vekom detí, ako aj v prípade maloletej A. so zmenou školského zariadenia, kedy študuje na strednej škole a maloletý C. prešiel na druhý stupeň. Maloleté deti majú bežné výdavky spojené s bývaním, stravovaním, obliekaním, pričom je možné konštatovať, že tieto výdavky sú bežnými výdavkami, ktoré nie je nijako zvláštne potrebné preukazovať, pretože ide o skutočnosti všeobecne známe (§ 186 ods. 1 CSP). Za odôvodnené výdavky maloletej A. okresný súd považoval: príspevok na stužkovú 20,- Eur, strava v školskej jedálni 129,20 Eur, internát 40,- Eur, mobil 10,- Eur, strava doma 60,- Eur, školské poplatky, pomôcky 10,- až 15,- Eur, oblečenie, obuv 40,- Eur, hygiena 20,- Eur, vreckové 60,- Eur. Maloletá má problémy s chrupom, s čím

sú spojené náklady na zubné ošetrenia. Matka nepreukázala výdavky v rozsahu ako uvádzala 55,- Eur mesačne, nakoľko nepredložila doklady o úhrade výkonov.

U maloletého C. okresný súd vychádzal z výdavkov uvedených matkou: strava doma 140,- Eur, hygiena 10,- Eur, oblečenie, obuv 30,- Eur, školské potreby, poplatky 10,- až 12,- Eur, zdravotná starostlivosť 10,- Eur, vreckové 10,- Eur. Vzhľadom na súčasné ceny potravín, ako aj ostatných vecí bežnej potreby, ako sú oblečenie, obuv, bolo zrejme okresnému súdu, že tieto výdavky sú aj vzhľadom na vek maloletých detí vyššie, ako uvádzala matka. Okresný súd poznamenal to, že C. predtým navštevoval tenis s výdavkom 40,- Eur mesačne, ktorý hradil otec, avšak v súčasnosti sa nevenuje žiadnemu športu, keď podľa vyjadrenia matky má problémy s chrbtom a podľa nej by bolo vhodné, aby sa venoval napr. plávaniu. Finančné prostriedky jej to však neumožňujú. Okresný súd uviedol, že výživné by nemalo pokrývať len základné, či bežné potreby, ale aj výdavky pre potrebu vývoja dieťaťa.

13. Okresný súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný, keďže súčasná suma výživného je nedostatočná na pokrytie zvýšených výdavkov maloletej A. a maloletého C.. Zmena pomerov nastala na strane maloletých detí v dôsledku vyššieho veku, zmeny stupňa školského vzdelávania, zmena pomerov nastala na strane matky v dôsledku poklesu jej príjmu, ktorého výšku v súčasnosti nedokáže ovplyvniť. Okresný súd ustálil odôvodnené potreby maloletých detí na základe návrhu matky a z jej vyjadrenia k výdavkom, ako aj listinných dôkazov, ktoré preukázali niektoré výdavky, po ich úprave v porovnaní s bežnými výdavkami maloletých detí v tom istom veku, známych okresnému súdu z rozhodovacej činnosti v iných obdobných prípadoch a z praktických a životných skúseností a zohľadnení nákladov, ktoré musia byť zabezpečené v súvislosti s prirodzeným rastom a vývinom. Podiel rodiča na výžive či nákladoch dieťaťa, ktorý sa osobne o dieťa nestará, je vyšší ako podiel rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Okresným súdom určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí, výška a charakter bežných výdavkov zodpovedá štandardu potrieb maloletých detí v rovnakom veku. Matka maloletých detí si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj osobnou starostlivosťou a zabezpečovaním bytových potrieb. Okresný súd preto ustálil výšku zvýšeného výživného na maloletú A. na sumu 230,- Eur mesačne a na maloletého C. na 180,- Eur mesačne.

14. Pri určení zameškaného výživného, jeho nedoplatku za obdobie od 13.03.2023 do 31.10.2023, keď okresný súd priznal zameškané výživné na maloleté deti od 13.03.2023, vychádzal zo skutočností, že otec si výživné plnil pravidelne vo výške 180,- Eur mesačne na maloletú A. a 160,- Eur mesačne na maloletého C. a určil nedoplatok na maloletú A. vo výške 380,64 Eur a na maloletého C. vo výške 152,25 Eur ako rozdiel medzi plateným výživným a zvýšeným výživným. Okresný súd otcovi povolil splácať dlžné výživné po 50,- Eur mesačne na každé z maloletých detí spolu s bežným výživným po právoplatnosti rozhodnutia. Povolenie splátok zodpovedá pomerom otca a oprávneného dieťaťa, ktorého výživa nebude plnením v splátkach ohrozená.

15. Okresný súd následne zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 21P/35/2020-75 zo dňa 10.08.2021 v časti úpravy výživného na maloletú A. a maloletého C. a úpravy styku k maloletým deťom.

16. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

17. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie otec prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne podaním zo dňa 21.12.2023, ktorým napadol výroky I., II., III. o určenej vyživovacej povinnosti v spojení s nedoplatkom na výživnom. Otec maloletých detí namietal záver okresného súdu, ktorý mal u matky maloletých detí preukázanú zmenu pomerov a túto uznal ako dôvod na zvýšenie výživného, t.j. keď tohto času matka maloletých detí poberá iba rodičovský príspevok od 01.08.2023 vo výške 473,30 Eur na maloletú K. a neprihliadol na skutočnosti, že ďalšou vyživovacou povinnosťou, ktorú má matka voči maloletej K., sa priznaním takéhoto dôvodu zmeny pomerov u matky kompenzuje zníženie jej príjmových a majetkových pomerov zvýšením výživného otcovi maloletých detí A. a C.. Okresný súd pri príjmových pomeroch matky bez ďalšieho skúmania akceptoval jej tvrdenia, že súčasný partner jej na maloletú K. finančne neprispieva, jeho príspevkom je úhrada nákladov na bývanie v P., pokiaľ sa tam matka s deťmi zdržiava a nákup plienok. Okresný súd akceptoval aj vyjadrenie matky, že nevie, aký je príjem jej partnera a nereflektoval na to, že matka nedokázala v konaní špecifikovať, akým spôsobom sa jej aktuálny partner podieľa na výdavkoch na maloletú K. C., a tým vzniká dojem, že matka niektoré výdavky maloletej K. chce kompenzovať zvýšením výživného na maloletú A. a maloletého C.. Otec maloletých detí A. a C. poukázal prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne na Čl. 4 Zákona

o rodine, a to rodinnú solidaritu. Otec maloletých detí nesúhlasil s postupom okresného súdu, ktorý mu nezohľadnil výdavok na mesačnú splátku úveru vo výške 145,- Eur mesačne, ak finančné prostriedky boli investované na zabezpečenie predchádzajúceho bývania, aby mohol vytvoriť podmienky pre svoje maloleté deti a na možnosť ich zverenia do svojej starostlivosti. Aj po neuznaní splátky úveru vo výške 145,- Eur mesačne otec maloletých detí pred vyhlásením rozsudku mal výdavky 877,- Eur mesačne. Medzi výdavkami otca nie je uvedený výdavok na stravovanie, ktorý nie je s ohľadom na § 186 ods. 1 CSP potrebné nijako zvlášť preukazovať, čo konštatuje okresný súd v odseku 23. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Zvýšením výživného napadnutým rozsudkom otec nie je schopný pokryť svoje výdavky, a to s ohľadom aj na výšku zameškaného výživného, keď pri zohľadnení aj tejto sumy výška výdavkov otca dosahuje 1.202,- Eur mesačne, bez výdavkov na stravovanie.

Okresný súd len konštatoval, že otec maloletých detí má svoje finančné záväzky optimalizovať. Ak by aj svoje výdavky otec optimalizoval, okresným súdom uznané výdavky by dosahovali výšku 1.059,- Eur bez výdavkov na stravu. Zvýšenie výživného podľa napadnutého rozsudku okresného súdu s povinnosťou splácať nedoplatok na výživnom považoval za likvidačné. Nesúhlasil so záverom okresného súdu, že matka zabezpečuje maloletým deťom aj bývanie. Okresný súd mal vedomosť, že deti bývajú v byte, ktorý patrí do BSM otca a matky a otec sa podieľa na hradení úveru za tento byt. Pri hodnotení výdavkov na maloleté deti a príjmu matky maloletých detí okresný súd nesprávne nezhodnotil príjem na strane matky z prídavkov na deti vo výške 60,- Eur mesačne na každé maloleté dieťa. Okresným súdom uznané výdavky na maloleté deti dosahujú u maloletej A. 394,90 Eur mesačne, u maloleteho C. 212,- Eur mesačne, spolu teda 606,90 Eur mesačne. Ak sa zohľadní skutočnosť, že 120,- Eur z tejto výšky výdavkov je pokrytých rodinnými prídavkami, tak rozdiel je vo výške 487,- Eur, ktorý má v zmysle napadnutého rozsudku uhrádzať výživným vo výške 410,- Eur takmer celý iba otec, konkrétne vo výške 84 % k vyživovacej povinnosti matky, pričom maloletá A. žije počas školského roka na internáte a obe maloleté deti majú byť každý druhý víkend u otca. V odvolaní otec maloletých detí poukázal na rozsudok Krajského súdu Nitra sp.zn. 11CoP/285/2019 zo dňa 10.12.2019, Krajského súdu Košice sp.zn. 8Co/57/2021 zo dňa 19.08.2022 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/88/2017 zo dňa 19. marca 2018. Skutočný záujem o maloleté deti preukázal aj tým, že bol ochotný sa úverovo zaťažiť, aby zabezpečil pre svoje deti bývanie, keď žiadal o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti. Otec vždy konal a koná v najlepšom záujme maloletých detí, avšak súd nemôže len formalisticky s odkazom na ust. § 62 Zákona o rodine určovať výživné, ktoré nezodpovedá majetkovým, zárobkovým a príjmovým pomerom otca a takto ho vystavovať do ohrozenia trestným stíhaním a exekúciami. Ak pomery rodičov nie sú dostatočné, musia aj požiadavky detí na výdavky ustúpiť, preto ani právo súdu určovať výživné, čisto mechanicky podľa výšky príjmu povinného rodiča s odkazom na možnosť dosiahnuť či zvýšiť si príjem, je vylúčená. Otec maloletých detí navrhol rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch I., II., III. zrušiť a vec vrátiť na nové konanie, alternatívne zmeniť tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. vo výške 200,- Eur mesačne, na výživu maloleteho C. vo výške 180,- Eur mesačne a nedoplatok na výživnom za obdobie od 13.03.2023 do 31.03.2023 na maloletej A. vo výške 152,25 Eur je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 20,- Eur a nedoplatok na výživnom u maloleteho C. vo výške 152,25 Eur je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 20,- Eur po právoplatnosti rozhodnutia, pričom ostatné výroku rozsudku zostávajú nezmenené.

18. K odvolaniu otca maloletých detí sa vyjadril kolízny opatrovník v podaní zo dňa 05.01.2024 (č.l. 757 spisu), ktorý súhlasil s rozhodnutím okresného súdu.

19. Okresná prokuratúra podaním zo dňa 10.01.2024 (č.l. 758, 759 spisu) uviedla, že sa stotožňuje s rozhodnutím okresného súdu, ktoré je zákonné, pretože okresným súdom určené výživné nie je neprimerane vysoké a zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej A. a C., a to bez ohľadu na výšku a spôsob plnenia vyživovacej povinnosti partnera matky Q. C. k maloletej K., ktorá je ich spoločnou dcérou.

20. Matka maloletých detí sa k odvolaniu otca nevyjadrila.

21. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka a okresnej prokuratúry sa matka ani otec maloletých detí nevyjadrili.

22. V štádiu odvolacieho konania, t.j. po rozhodnutí okresným súdom a vykonaní úkonov ohľadne doručovaní podaní vstúpila podaním zo dňa 17.01.2024 (č.l. 763, 764) do konania krajská prokuratúra.

23. Doplnením podkladov k odvolaniu podaného otcom maloletých detí tento oznámil, že v súčasnosti je zamestnaný v spoločnosti Raven a.s., Považská Bystrica s priemerným čistým mesačným príjmom cca 800,- Eur, k čomu doložil Pracovnú zmluvu zo dňa 03.11.2023 a výplatné pásky za november, december 2023 a január 2024. Pôvodná pracovná zmluva bola ukončená dohodou. Otec maloletých detí uviedol, že sa domnieva, že výživné určené rozsudkom okresného súdu nezodpovedá jeho zárobkovým pomerom a ak nedôjde k zmene rozsudku okresného súdu, tak bude vystavený nielen prípadnej exekúcii, ale aj trestnému stíhaniu. Výška výživného určená napadnutým rozsudkom okresného súdu podľa otca maloletých detí nezodpovedá ani odporúčacej tabuľke vydannej Ministerstvom spravodlivosti SR k začiatku roka 2024 v rámci zjednotenia metodiky výpočtu výšky výživného a rovnako súčet určeného výživného prevyšuje 30 % z čistého príjmu otca, a to aj pri príjme 800,- Eur a rovnako aj pri príjme 940,- Eur podľa pracovnej zmluvy. Navrhol prispievať na výživu maloletej A. vo výške 160,- Eur mesačne a na výživu maloletého C. vo výške 140,- Eur.

Doplnenie podkladov k odvolaniu bolo zaslané matke prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne, kolíznemu opatrovníkovi a Krajskej prokuratúre Žilina. Matka zaslala vyjadrenie k doplneniu podkladov k odvolaniu otca, v ktorom argumentáciu otca maloletých detí považovala za nesprávnu. Bežné výživné pre maloleté deti zodpovedá výdavkom a ich potrebám, ktoré sa od okamihu pôvodného určenia výšky bežného výživného podstatne zvýšili (iný stupeň vzdelávania, nárast životných nákladov, u maloletého C. zmena zdravotného stavu), preto navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť.

24. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal vec na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote otcom maloletých detí ako osobou oprávnenou za aplikácie ust. § 65, § 66 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem, bol rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch I., II., III. a v závislých výrokoch VIII. o zmene rozsudku v časti výživného, IX. o trovách prvoinštančného konania potvrdený ako v týchto výrokoch vecne správne rozhodnutie za aplikácie ust. § 387 ods. 1, 2 CSP a vo výrokoch IV., V., VI., VII. a VIII., ktorým bol zmenený rozsudok okresného súdu v časti styku k maloletým deťom, zostal nedotknutý, pretože nebol odvolaním napadnutý. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

25. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie podané otcom maloletých detí bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/30/2024-782 zo dňa 27.02.2024, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 27.02.2024 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

26. Krajský súd primárne poukazuje na úvodnú časť svojho rozsudku, v ktorej je vyjadrená účasť Krajskej prokuratúry v Žiline v odvolacom konaní z dôvodu, že v štádiu odvolacieho konania Krajská prokuratúra Žilina podaním zo dňa 17.01.2024 (č.l. 763, 764 spisu) oznámila vstup do konania, o ktorom súd nevydáva rozhodnutie za aplikácie ust. § 13 ods. 1 CMP.

27. Z odvolania podaného otcom maloletých detí prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne vyplynulo, že otec nesúhlasil s určenou výškou vyživovacej povinnosti na maloleté deti, a tým nadväzujúce výroky o nedoplatku na výživnom, t.j. odvolacími dôvodmi napadol výroky I., II., III. rozsudku okresného súdu. Otec maloletých detí namietal pri zvýšení vyživovacej povinnosti oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu to, že okresný súd akceptoval znížený príjem matky maloletých detí, ktorej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, a to maloletá K., ktorú má s iným partnerom, namietal nesprávnosť skúmania majetkových, zárobkových pomerov otca maloletých detí, jeho výdavkovú časť, nezhodnotenie príjmu na strane matky maloletých detí, a to v prídavkoch. Vo výsledku bolo rozhodnuté o výške vyživovacej povinnosti, ktorá nezodpovedá príjmovým pomerom otca maloletých detí, a tým ho vystavil hrozbe trestného stíhania a exekúcii pri nemožnosti plnenia si okresným súdom určenej vyživovacej povinnosti.

28. Krajský súd uvádza, že na základe nižšie uvedených zhodnotení, záverov nevyhodnotil relevantnosť ani jedného z odvolacích dôvodov otca maloletých detí, ale sa stotožnil v plnom rozsahu s prijatými závermi okresným súdom a za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresného súdu viažuce sa k napadnutým výrokovým častiam I., II., III..

29. Krajský súd zdôrazňuje to, že po priebehu konania pred okresným súdom, keď predmetom zostal návrh matky maloletých detí na zvýšenie výživného, zákonne postupoval, ak pre rozhodnutie o takomto návrhu vyhodnocoval pomery v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia rozsudkom Okresného súdu Žilina sp.zn. 21P/35/2020 zo dňa 10.08.2021 s pomermi, ktoré tu zistil k dátumu napadnutého rozsudku okresného súdu. Okresný súd po dôslednom dokazovaní a jeho vyhodnotení vecne správne skonštatoval podstatnú zmenu pomerov oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu tak na strane oprávnených, t.j. maloletých detí, ako aj na strane povinného rodiča - otca maloletých detí, ktorý bol zaviazaný na platenie zvýšeného výživného voči maloletým deťom. Kvalifikovaná zmena pomerov oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu dala hmotnoprávny základ k tomu, aby pôvodne určená vyživovacia povinnosť otca maloletých detí bola u maloletej A. zo sumy 180,- Eur mesačne zvýšená na 230,- Eur mesačne a u maloletého C. zo sumy 160,- Eur mesačne na 180,- Eur mesačne.

30. Okresný súd pri zmene pomerov na strane otca maloletých detí ako povinného rodiča pri určenej vyživovacej povinnosti na maloleté deti podrobne zisťoval čistý príjem otca, ktorý v auguste 2023 dosahoval 1.070,75 Eur a v septembri 2023 1.006,89 Eur. K výdavkovým položkám otca maloletých detí okresný súd rovnako zvolil vecne správny prístup, ak do týchto výdavkov nezahrnul sumu 145,- Eur mesačne, ktorou otec maloletých detí spláca úver, ak za aplikácie § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Okresný súd vecne správne pri výdavkoch otca maloletých detí konštatoval, že je potrebné tieto výdavky optimalizovať, a to vzhľadom aj k tomu, že maloleté dieťa nie je schopné sa samo živiť, je odkázané svojou výživou na rodičov, u ktorých vyživovacia povinnosť je primárna a základná, ktorej nemôžu predchádzať iné výdavky. I v prípade zahrnutia výdavkov otca maloletých detí na jeho stravu sú jeho schopnosti a možnosti k tomu, aby si plnil okresným súdom zvýšenú vyživovaciu povinnosť, ktorú okresný súd primerane zvýšil, k odôvodneným a zmeneným pomeroch na strane maloletých detí ako oprávnených, ako aj s ohľadom na príjmové, majetkové pomery otca – povinného z vyživovacej povinnosti, ak oproti pôvodnej výške výživného u maloletej A. bolo výživné zvýšené o 50,- Eur mesačne (pôvodne 180,- Eur – napadnutým rozsudkom okresného súdu 230,- Eur mesačne) a u maloletého C. o 20,- Eur mesačne (z pôvodnej sumy výživného 160,- Eur na 180,- Eur). Pokiaľ otec maloletých detí apeloval na to, že požiadavky detí na výdavky musia ustúpiť pomerom rodičov, tak krajský súd upriamuje pozornosť na zistené výdavky maloletých detí v odseku 23. odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré sú len výdavkami nevyhnutnými (strava, hygiena, oblečenie, obuv, školské potreby, zdravotná starostlivosť). Medzi výdavkami neboli výdavky, ktoré sú vynakladané aj v súvislosti s odôvodnenými potrebami dôležitými pre výchovu a vývoj dieťaťa, medzi ktoré nepochybne patria kultúrne, športové, rekreačné potreby. Výdavky, ktoré preukázala matka maloletých detí a ktoré vyjadril okresný súd, predstavujú len výdavky súvisiace s uspokojovaním najzákladnejších hmotných potrieb maloletých detí (odsek 23. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu).

31. Primerané zvýšenie vyživovacej povinnosti otcovi maloletých detí, ktoré zodpovedalo hmotnoprávnej podmienke zmeny pomerov oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu, tak na strane oprávnených – maloletých detí, ako aj otca ako povinného z vyživovacej povinnosti, nepredstavuje preto podľa odvolacieho dôvodu otca maloletých detí to, že by bol vystavený hrozbe trestného stíhania, exekúciám pri neplatení okresným súdom primerane zvýšeného výživného.

32. Okresný súd dôsledne aplikoval pri svojom rozhodnutí ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine o zákonnej povinnosti rodičov plniť si vyživovaciu povinnosť, ako aj ust. § 62 ods. 2, 4, 5 Zákona o rodine v spojení s ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ak vyhodnotil schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov, zohľadnil pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti to, že matka sa stará o maloleté deti, ako aj, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri zmene pomerov na strane maloletých detí okresný súd vecne správne poukázal na to, že oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu maloletá A. už navštevuje strednú školu a maloletý C. nastúpil na druhý stupeň základnej školy, čím nepochybne sa zvýšili výdavkové potreby maloletých detí nielen fyzickým rastom, ale aj iným stupňom štúdia oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu. K určeniu výšky vyživovacej povinnosti okresný súd nepristupoval formalisticky, keďže riadne a úplne zistil pomery oprávnených, a to maloletých detí a povinného, ktorým je otec maloletých detí.

33. Ak otec maloletých detí v odvolaní namietal, že z rozsudku okresného súdu vzniká dojem, že matka výživným od otca maloletých detí, ktoré sú ich spoločné, a to maloletá A. a C., chce kompenzovať niektoré výdavky na maloletú K., ktorú má s iným partnerom, krajský súd uvádza, že táto námietka

nebola opodstatnená. Okresný súd bol povinný v rámci príjmov rodičov maloletých detí zobrať do úvahy to, že toho času jediným príjmom matky maloletých detí je rodičovský príspevok, ktorý od 01.08.2023 je v sume 473,30 Eur, ktorý poberá na maloletú K. a v dôsledku starostlivosti o ňu matka maloletých detí, teda aj maloletej A. a maloletého C. nemá v svojich možnostiach tieto príjmy zvýšiť (maloleťá K. C., nar. XX.XX.XXXX). K zvýšeniu, a to primeranému, vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti, a to A. a C. došlo výlučne zo zákonom zistenej a preukázanej hmotnoprávnej podmienky zmeny pomerov, ktoré boli konštatované na strane oprávnených maloletých detí a na strane otca maloletých detí ako povinného z vyživovacej povinnosti.

34. Otec v odvolaní namietal nesprávne konštatovanie súdom prvej inštancie, že matka zabezpečuje maloletým bývanie, ak mal vedomosť o tom, že deti bývajú v byte, ktorý patrí do BSM otca a matky, pričom otec sa podieľa na hradení úveru za tento byt. Ani tento odvolací dôvod nebol vyhodnotený ako relevantný. Správne zohľadnil okresný súd to, že matka zabezpečuje maloletým deťom bývanie, ak hradí výdavky s bývaním spojené podľa odseku 21. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom boli vyjadrené náklady: bytové družstvo 224,90 Eur, elektrina 36,- Eur, poistenie domácnosti 3,25 Eur a s tým spojené náklady: odpad 7,55 Eur, daň z nehnuteľnosti 1,40 Eur, na ktorých výdavkoch otec maloletých nepreukázal, že by sa na nich podieľal (stav v čase vyhlásenia rozsudku okresného súdu). Matka maloletých detí i tohto času zabezpečuje maloletým deťom bývanie.

35. Ďalším odvolacím dôvodom otca maloletých detí bola námietka, že okresný súd do príjmu matky maloletých detí nezahrnul prídavky. Krajský súd opätovne upriamuje pozornosť na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu, v ktorom boli vyjadrené prídavky na maloleté deti, ktoré poberá matka. Je však potrebné uviesť, že prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva rodičovi na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. Vyplácanie prídavkov na deti ale nenahradzuje plnenie vyživovacej povinnosti i za stavu, že nimi možno uhrádzať odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, resp. môžu byť použité na pokrytie výdavkov maloletého dieťaťa.

36. Podanie otca prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne doručené krajskému súdu dňa 23.02.2024, v ňom obsiahnuté tvrdenia sa žiadnym spôsobom nedotkli vecnej správnosti rozsudku okresného súdu v napadnutých výrokoch o vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti a následne nedoplatku na výživnom. Doplnenie k odvolaniu poukazuje na ukončenie pracovného pomeru otca maloletých detí dohodou zamestnancom. Ak v tomto vyjadrení bolo poukazované na to, že otec maloletých detí na základe nového pracovného pomeru uzavretého po rozhodnutí okresného súdu (napadnutý rozsudok zo dňa 20. októbra 2023 a tvrdenie o uzavretí novej Pracovnej zmluvy dňa 03.11.2023) dosahuje nižší príjem, tak krajský súd má za to, že ide o situáciu podľa ust. § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine, a to vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, v ktorom otec maloletých detí dosahoval vyšší čistý príjem, z ktorého vychádzal okresný súd. Na takéto tvrdenie v doplnení k odvolaniu bez ďalšieho nebolo možné prihliadať, resp. nešlo o tvrdenia, ktoré by zasiahli do zisteného skutkového stavu okresným súdom, z ktorého vychádzal krajský súd pri rozhodovaní o podanom odvolaní.

37. K doplneniu podkladov k odvolaniu v spojení s vyjadrením krajský súd ďalej uvádza, že tieto nemohli zasiahnuť ani do potreby dokazovania pred odvolacím súdom, ak v podstate na základe doplnenia podkladov k odvolaniu otec maloletých detí žiadal zmeniť napadnutý rozsudok okresného súdu tak, že oproti pôvodnému súdному rozhodnutiu, kedy bola určená povinnosť výživného na maloletú A. sumou vo výške 180,- Eur mesačne, túto otec žiadal znížiť na sumu 160,- Eur mesačne a na výživu maloletého C. oproti pôvodne určenému výživnému podľa predchádzajúceho súdneho rozhodnutia vo výške 160,- Eur mesačne, znížiť na 140,- Eur mesačne. Takémuto odvolaciemu návrhu nezodpovedá zmena pomerov, ktorú konštatoval okresný súd v napadnutom rozsudku, ktorá komplexne bola zistená tak na strane maloletých detí ako oprávnených, ako aj na strane otca – povinného z vyživovacej povinnosti. Návrhu otca maloletých detí na zníženie vyživovacej povinnosti určenej napadnutým rozsudkom okresného súdu nezodpovedal okresným súdom konštatovaný stav zmeny pomerov. Pre vyhovie odvolania otca maloletých detí nebolo možné vychádzať zo skutočnosti zmeny zamestnávateľa, ak s pôvodným zamestnávateľom DONGHEE Slovakia, s.r.o. otec maloletých detí svojím rozhodnutím ako zamestnanec ukončil pracovný pomer. Navyiac táto zmena zamestnávateľa s doloženým príjmom ako jedna zložka posudzovania pomerov otca maloletých detí neovplyvnila vecnú správnosť rozsudku okresného súdu o výške výživného, pretože sa komplexne posudzujú pomery otca ako povinného z vyživovacej povinnosti, t.j. jeho majetkové pomery v celosti. Vecne správne v doplnení podkladov k odvolaniu konštatuje právna zástupkyňa otca maloletých detí, že tabuľka vydaná MS

SR – zjednotenie metodiky výpočtu výšky výživného má len odporúčací charakter. Je však potrebné vychádzať z konkrétnych okolností každej veci, medzi ktoré v danom konaní patrí zohľadnenie aj životnej etapy maloletých detí, nárast ich výdavkov, odôvodnených potrieb tak, ako to konštatoval okresný súd v napadnutom rozsudku.

38. Na základe vyššie uvedeného krajský súd nezistil opodstatnenosť ani jedného z odvolacích dôvodov otca maloletých detí, preto vo vyvolanom odvolacom konaní rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch I., II., III. o vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti, nedoplatku na výživnom v spojení so závislými výrokmi VIII. o zmene rozsudku okresného súdu v časti úpravy výživného a IX. o trovách prvoinštančného konania potvrdil ako vecne správne rozhodnutie. Rozsudok okresného súdu vo výrokoch IV., V., VI., VII. a VIII. o zmene rozsudku v časti styku k maloletým deťom odvolaním nenapadnutých zostal nedotknutý.

39. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože neboli zistené dôvody postupu pre iné rozhodnutie o trovách odvolacieho konania v zmysle § 54, § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.